

Հաստատված է
 ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԵՎ
 ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
 ամբիոնի «31.08.2018թ.»-ի
 նիստում (արձ. թիվ 1) ամբիոնի վարիչ՝

.....

(ստորագրություն)

.....

(ամիս ամսաթիվ)

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
 ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՀՀ քաղաքացիական դատավարություն
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ մասնաշենք/սենյակ հեռախոս էլ. հասցե Web կայքի հասցե	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Գ.Վարդանյան E-mail: gexecik_vardanyan@mail.ru ,
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

<p>ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ</p> <p>Իմանա՝</p> <p>Կարողանա՝</p> <p>Տիրապետի՝</p>	<p>ա) քաղաքացիական դատավարության իրավունքի առարկան և մեթոդը, համակարգ և աղբյուրները</p> <p>բ) քաղաքացիական դատավարության իրավունքի սկզբունքները</p> <p>գ) քաղաքացիական դատավարական իրավահարաբերությունները</p> <p>դ) կողմերը քաղաքացիական դատավարությունում</p> <p>ե) երրորդ անձինք քաղաքացիական դատավարությունում</p> <p>զ) դատական ներկայացուցչություն</p> <p>ը) դատավարական ժամկետները</p> <p>թ) դատական ծախսերը</p> <p>ժ) հայցի հասկացությունը</p> <p>ի) ընդհանուր ուսմունք ապացույցների մասին</p> <p>յ) վարույթն առաջին ատյանի դատարանում</p> <p>ա) բացահայտել քաղաքացիական դատավարության իրավունքի սկզբունքները</p> <p>բ) բնութագրել քաղաքացիական դատավարական իրավահարաբերությունները</p> <p>գ) վերլուծել կողմերը քաղաքացիական դատավարությունում</p> <p>դ) դասակարգել երրորդ անձի հասկացությունը</p> <p>ե) բացահայտել դատական ներկայացուցչի դերն ու նշանակությունը</p> <p>զ) սահմանել դատավարական ժամկետները</p> <p>է) դասակարգել դատական ծախսերը</p> <p>ը) սահմանել դատական ապացուցման հասկացությունը և առանձին տեսակները</p> <p>ի) սահմանել վարույթն առաջին ատյանի դատարանում</p> <p>ա) հիմնական քաղաքացիական դատավարության հասկացություններին</p> <p>բ) քաղաքացիական դատավարության իրավունքի սկզբունքների հասկացությանը և տեսակներին</p> <p>գ) կողմերի հասկացությանը, նրանց իրավունքներին ու պարտականություններին</p> <p>դ) հայցային վարույթի հասկացությանը, հայցային տարերին</p> <p>ե) իրավունքի պաշտպանության հայցային միջոցների</p>
--	---

		տնօրինմանը զ)ապացույցների վերաբերելիությանը և թույլատրելիությանը
--	--	---

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Հայաստանի քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2007 2. Ս. Գ. Մեղրյան, Ապացուցումը Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարությունում: Դասախոսություններ, Եր., 2011 3. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Դատարանը և քաղաքացիական դատավարությունը Արևելյան Հայաստանում XIX-XX դարերում, Եր., 2001 4. Գ. Մուրադյան, ՀՀ վճռաբեկ դատարանը հանրային իշխանության համակարգում և «դատական նախադեպը». Մեմինար-քննարկումների նյութերի ժողովածու, Եր., 2007 5. Վ. Վ. Հովհաննիսյան, Քաղաքացիական գործերով դատական վերանայման ինստիտուտի զարգացման հիմնախնդիրները Հայաստանում, Եր., 2011, 6. Ռ. Գ. Պետրոսյան, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2012 7. Ս. Գ. Մեղրյան, Առաջին ատյանի դատարանի քաղաքացիական գործերով դատական ակտերը, Եր., 2010 8. Ա. Հ. Դավթյան, Քաղաքացիական դատավարություն, Եր., 2007
Լրացուցիչ		<ol style="list-style-type: none"> 9. Казанцев В.И., Казанцев С.Я. Гражданский процесс: Учеб. для студ. учреждений сред. проф. образования. — М.: Издательский центр «Академия», 2003. — 240 с. 10. Гражданское процессуальное право: Учебное пособие. - Уфа: РИО Баш ГУ, 2003 -308с 11. Гражданский процесс России: Учебник / Под ред. М.А. Ви-Г75 кут. - М.: Юристь, 2004. - 459 с. 12. Гражданский процесс: Вопросы и ответы / Под ред. д.ю.н. проф. М.К. Треушникова. – М.: Юриспруденция, 2000. – 224 с. 13.Трешников М. К. Судебные доказательства. М., 2004, 14.Алиев Т. Т. Производство по пересмотру судебных постановлений ввиду вновь открывшихся обстоятельств в гражданском судопроизводстве: теоретические и прак- тические аспекты, перспективы

	<p>развития. Дис. ... док. юрид. наук. Саратов, 2005</p> <p>15. Морозова Л. С. Пересмотр решений по вновь открывшимся обстоятельствам. М., 1959</p> <p>16. Гражданское процессуальное право России¹; Учебник для вузов /Под ред. М. С. Шакарян, М., 1998,</p> <p>17. Завриев С. С. Пересмотр по вновь открывшимся обстоятельствам решений, определений, постановлений президиума суда надзорной инстанции, вступивших в законную силу, в гражданском процессе. Дис. ... канд. юрид. наук. М., 2008</p> <p>18. Осокина Г. Л. Курс гражданского судопроизводства России. Общая часть. Учебное пособие. Томск, 2002,</p> <p>19. Решетникова И. В. Доказывание в гражданском процессе. М., 2010</p> <p>20. Коршунов Н. М., Мареев Ю. Л. Гражданский процесс. Учебник для вузов. М., 2004</p> <p>21. Жилин Г. А. Апелляция и кассация в гражданском прцессе // "Современная доктрина гражданского, арбитражного процесса". Материалы международной конференции. Краснодар, 2004</p> <p>22. Жуйков В. М. Судебная защита прав граждан и юридических лиц. М., 1997</p> <p>23. Кейлин А. Д. Судостроительство и гражданский процесс капиталистических государств. Ч. 2. М., 1958</p> <p>24. Борисова А. Е. Апелляция в гражданском (арбитражном) процессе (изд. второе, исправленное и дополненное). М., 2000</p> <p>25. Коршунов Н. М., Мареев Ю. Л. Гражданский процесс. Учебник для вузов. М., 2004</p> <p>26. Мельников А. А. и др. Курс советского гражданского процессуального права. М., 1981</p> <p>27. Васьковский Е. В. Курс гражданского процесса. Субъекты и объекты процесса, процессуальные отношения и действия. Т. 1, М., 1913</p>
--	---

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ</p>	<p>Ստորագրք (ստորագված, չստորագված)</p>

<p>իրավունքի աղբյուրները:</p> <p>5. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսդրության նորմերը:</p> <p>6. Քաղաքացիական դատավարության նորմերի գործողությունը ժամանակի ընթացքում, տարածության վրա և ըստ անձանց շրջանակի:</p>	<p>խնդրահարույց հարցերի քննարկում, հետադարձ կապի միջոցով ներկայացված նյութի յուրացման ստուգում:</p> <p>Ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>
---	--

<p align="center">Թեմա 2 Քաղաքացիական դատավարության բնութագիրը (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Քաղաքացիների և կազմակերպությունների սուբյեկտիվ իրավունքների պաշտպանության ձևերը: 2. Քաղաքացիական դատավարության հասկացությունը, հատկանիշները և խնդիրները: 3. Քաղաքացիական դատավարության (վարույթի) տեսակները: 4. Քաղաքացիական դատավարության փուլերը: 	<p>Հարցեր 1-4 - կարդացվում է դասախոսություն, ներկայացվում է սխեմատիկ պատկեր:</p> <p>Հարցեր 1-4- Սեմինար պարապմունք: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները և նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ հարցեր, կատարվում է նյութի ամփոփում: Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ տվյալ հարցերի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար:</p>

<p align="center">Թեմա 3 Քաղաքացիական դատավարության սկզբունքները (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Քաղաքացիական դատավարության իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը, նշանակությունը և կազմը: 2. Կազմակերպական-գործառույթային (դատարանակազմական) սկզբունքներ: 3. Գործառույթային (դատավարական) սկզբունքներ: 	<p>Հարցեր 1-3- Անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման եղանակով: Տրվում են հարցեր քննարկման համար, մեկնաբանվում են պատասխանները:</p> <p>Հարցեր 1-3- սեմինար պարապմունք,</p>

	<p>հանձնարարված առաջադրանքների ստուգում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:</p>
--	--

<p align="center">Թեմա 4 ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> Քաղաքացիական դատավարական իրավահարաբերությունների հասկացությունը: Քաղաքացիական դատավարության օբյեկտը, սուբյեկտը և բովանդակությունը 	<p>Հարցեր 1-2- անցկացվում է դասախոսություն :</p> <p>Հարցեր 1-2 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք (սեմինարը կարող է անցկացվել խմբային քննարկման միջոցով): Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքներ, տրվում են թեստային առաջադրանքներ:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, վեր են հանում խնդրահարույց հարցերը, որոնք քննարկվում են սեմինար պարապմունքի ժամանակ:</p>

<p align="center">Թեմա 5 ԿՈՂՄԵՐԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> Կողմերի հասկացությունը: Դատավարական իրավունակություն և դատավարական գործունակություն: Կողմերի դատավարական իրավունքներն ու պարտականությունները: Դատակցություն: Ոչ պատշաճ կողմի փոխարինումը: Դատավարական իրավահաջորդություն: Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները: Վեճի առարկայի նկատմամբ ինքնուրույն պահանջ ներկայացնող երրորդ անձ: 	<p>Հարցեր 1-6- անցկացվում է դասախոսություն ձևով, որտեղ առանձնակի ուշադրություն է դարձվում ուսանողների կողմից ներկայացված խնդրահարույց հարցերին:</p> <p>Հարցեր 1-6- անցկացվում է սեմինար պարապմունք (սեմինարը կարող է անցկացվել խմբային քննարկման միջոցով): Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքներ, տրվում են թեստային</p>

<p>6. Վեճի առարկայի նկատմամբ ինքնուրույն պահանջ չներկայացնող երրորդ անձ:</p>	<p>առաջադրանքներ: Սովորողը նախապատրաստվում է սեմինարին դասախոսի նախապես հանձնարարված համապատասխան մասնագիտական գրականություն ուսումնասիրելով:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 6 ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցերը</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Դատական ներկայացուցչության հասկացությունը: 2. Դատական ներկայացուցչության տեսակները: 3. Դատական ներկայացուցչի լիազորությունները: 	<p>Հարցեր 1-3-անցկացվում է դասախոսություն:</p> <p>Հարցեր 1-3 անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, վեր են հանում խնդրահարույց հարցերը, որոնք քննարկվում են սեմինար պարապմունքի ժամանակ:</p>

<p align="center">Թեմա 7 Դատավարական ժամկետներ (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցեր</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Դատավարական ժամկետների հասկացությունը և տեսակները: 2. Դատավարական ժամկետները հաշվելը, կասեցնելը, վերականգնելը և երկարաձգելը 	<p>Հարցեր 1-2- անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները նախօրոք ծանոթանում են ներկայացված թեմայի հիմնադրույթներին և խնդրահարույց հարցերը ներկայացնում քննարկման:</p> <p>Հարցեր 1-2- սեմինար պարապմունք:</p>

	<p>Ուսանողները նախօրոք ծանոթանում են հանձնարարված գրականությանը, իրավական ակտերին և քննարկում ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերը: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 8 Դատական ծախսեր (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)</p>	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Դատական ծախսերի հասկացությունը և տեսակները: 2. Պետական տուրք: 3. Գործի քննության հետ կապված ծախսեր: <p align="center">:</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողին տրվում է համապատասխան նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-3- անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, հետադարձ կապի միջոցով նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ և ամփոփիչ հարցեր:</p>

<p align="center">ԹԵՄԱ 9 ՀԱՅՑ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար, 4 ժամ գործնական)</p>	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Հայցային վարույթի հասկացությունը և էությունը: 2. Հայցի հասկացությունը: 3. Հայցի տարրերը: 4. Հայցի տեսակները: 5. Հայցի իրավունք և հայց հարուցելու իրավունք: 6. Հայցի դեմ պատասխանողի շահերի պաշտպանության դատավարական միջոցները: 7. Իրավունքի պաշտպանության հայցային միջոցները տնօրինելը: 	<p>Հարցեր 1-8- անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողին տրվում է համապատասխան նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-8- անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, հետադարձ կապի միջոցով նյութի ընկալման աստիճանը,</p>

8. Հայցի ապահովումը:	տրվում են ստուգիչ և ամփոփիչ հարցեր:
----------------------	-------------------------------------

<p style="text-align: center;">ԹԵՄԱ 10</p> <p style="text-align: center;">ԱՊԱՑՈՒՅՑՆԵՐԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ</p> <p style="text-align: center;">(6 ժամ դասախոսություն, 4 ժամ սեմինար, 2 գործնական)</p>	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Դատական ապացուցման հասկացությունը և նպատակը: 2. Դատական ապացույցների հասկացությունը: 3. Ապացույցների դասակարգումը: 4. Ապացուցման առարկան: Նյութափրավական բնույթի իրավական փաստեր: Բացառապես դատավարական բնույթ ունեցող փաստեր: Ապացուցողական փաստեր: 5. Ապացուցելուց ազատելու հիմքերը: Դատարանի կողմից հանրահայտ ճանաչված փաստեր: Անվիճելի փաստեր: 6. Ապացուցելու և ապացույցներ ներկայացնելու պարտականությունը: 7. Ապացույցների վերաբերելիությունը և ապացուցման միջոցների թույլատրելիությունը: 8. Ապացույցների հետազոտումը և գնահատումը: <p style="text-align: center;">ԱՊԱՑՈՒՅՑՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Վկաների ցուցմունքներ: 10. Գրավոր ապացույցներ: 11. Իրեղեն ապացույցներ: 12. Փորձագետի եզրակացություն: 13. Ապացույցների ապահովումը: 14. Դատական հանձնարարություններ: 	<p>Հարցեր 1-15- անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողին տրվում է համապատասխան նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-15- անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, հետադարձ կապի միջոցով նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ և ամփոփիչ հարցեր:</p>

--

ԹԵՄԱ 11

ՎԱՐՈՅԹՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՏՅԱՆԻ ԴԱՏԱՐԱՆՈՄ

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար, 2 ժամ գործնական)

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<ol style="list-style-type: none"> 1. Հայց հարուցելու կարգը և այն չպահպանելու հետևանքները: 2. Հայցադիմումը: Հայցադիմումի թերությունները վերացնելը: 3. Հայցադիմումի ընդունումը կամ դրա ընդունումը մերժելը: 4. Քաղաքացիական գործ հարուցելու իրավական հետևանքները:	<p>Հարցեր 1-4- անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողին տրվում է համապատասխան նյութը:</p> <p>Հարցեր 1-4- անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, հետադարձ կապի միջոցով նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ և ամփոփիչ հարցեր:</p> <p>Գործնական պարապմունքի ժամանակ ծանոթանում է առաջին ատյանի դատարանի վճիռներին:</p>